

**МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ
УКРАЇНИ**
Мін'юст

вул. Архітектора Городецького, 13, м. Київ, 01001
тел.: (044) 364-23-93, факс: (044) 271-17-83
E-mail: callcentre@minjust.gov.ua,
themis@minjust.gov.ua,
Web: <http://www.minjust.gov.ua>,
код згідно з ЄДРПОУ 00015622

**Голові Комітету Верховної Ради
України з питань правоохоронної
діяльності**
Денису МОНАСТИРСЬКОМУ

Шановний Денисе Анатолійовичу!

У зв'язку з Вашим листом від 17.09.2020 № 04-27/3-2020/160949 Міністерство юстиції України опрацювало проєкт Закону України «Про внесення змін до статті 173-2 Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо збільшення адміністративної відповідальності за вчинення домашнього насильства» (реєстр. № 3908 від 17.07.2020) (далі – проєкт Закону № 3908) та альтернативний до нього проєкт Закону України «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо посилення відповідальності за вчинення домашнього насильства та насильства за ознакою статі» (реєстр. № 3908-1 від 03.08.2020) (далі – проєкт Закону № 3908-1) і в межах компетенції повідомляє про таке.

Проєкт Закону № 3908, як зазначено у пояснювальній записці, спрямований на законодавче врегулювання питання збільшення адміністративної відповідальності за вчинення домашнього насильства для відновлення запобіжної та каральної функції санкції за правопорушення.

Так, підпунктом 2 пункту 1 розділу I проєкту Закону № 3908 пропонується в абзаці другому частини другої статті 173² Кодексу України про адміністративні правопорушення (далі – КУпАП) збільшити розмір штрафу *від двох до чотирьох тисяч* неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

У зв'язку з цим вважаємо, що запропонований розмір штрафу від двох тисяч до чотирьох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян є надмірним та таким, що не узгоджується з положеннями Кримінального кодексу України (далі – КК).

Відповідно до статті 12 КК кримінальні правопорушення поділяються на кримінальні проступки і злочини. Кримінальним проступком є передбачене КК діяння (дія чи бездіяльність), за вчинення якого передбачене основне покарання у виді штрафу в розмірі *не більше трьох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян* або інше покарання, не пов'язане з позбавленням волі. Нетяжким злочином є передбачене КК діяння (дія чи бездіяльність), за вчинення якого передбачене основне покарання у виді штрафу в розмірі *не*

більше десяти тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або позбавлення волі на строк не більше п'яти років.

З огляду на викладене проєкт Закону № 3908 в цій частині потребує перегляду та доопрацювання.

Щодо проєкту Закону 3908-1

Пунктом 3 розділу I проєкту Закону № 3908-1 пропонується статтю 173² КУпАП, яка встановлює адміністративну відповідальність за вчинення домашнього насильства, насильства за ознакою статі, невиконання термінового заборонного припису або неповідомлення про місце свого тимчасового перебування, викласти в новій редакції.

Проте зміни стосуються виключно санкцій та доповнення зазначеної статті КУпАП новою приміткою.

Так, одним із видів адміністративних стягнень за вчинення домашнього насильства, насильства за ознакою статі, невиконання термінового заборонного припису або неповідомлення про місце свого тимчасового перебування пропонується встановити виконання суспільно корисних робіт, незважаючи на те, що на сьогодні санкція зазначеної статті КУпАП вже передбачає виконання громадських робіт на строк від тридцяти до сорока годин, а за повторність – від сорока до шістдесяти годин.

Суспільно корисні роботи відповідно до статті 31¹ КУпАП полягають у виконанні особою, яка вчинила адміністративне правопорушення, оплачуваних робіт, вид яких та перелік об'єктів, на яких порушники повинні виконувати ці роботи, визначає відповідний орган місцевого самоврядування.

Слід зазначити, що такий вид адміністративного стягнення, як виконання суспільно корисних робіт притаманний для застосування адміністративних правопорушень, що мають фінансовий характер. Для прикладу, застосування такого адміністративного стягнення було запроваджено за несплату аліментів (стаття 183¹ КУпАП), оскільки в цьому випадку виступає дієвим механізмом формування відповідального батьківства в суспільстві, який спрямований на ліквідацію заборгованості зі сплати аліментів та поліпшення матеріального забезпечення потерпілої особи.

Натомість домашнє насильство, насильство за ознакою статі полягає, зокрема, в умисному вчиненні будь-яких діянь (дій або бездіяльності) фізичного, психологічного чи економічного характеру (застосування насильства, що не спричинило тілесних ушкоджень, погрози, образи чи переслідування), внаслідок чого могла бути чи була завдана шкода фізичному або психічному здоров'ю потерпілого.

З огляду на викладене вважаємо встановлення адміністративного стягнення у виді суспільно корисних робіт за вчинення адміністративного правопорушення, передбаченого статтею 173² КУпАП, недоцільним.

До запропонованої проєктом Закону № 3908-1 редакції примітки до статті 173² КУпАП в частині вживання термінів «кривдник», «постраждала особа» зауважуємо, що незважаючи на встановлення цих термінів у Законі України «Про запобігання та протидію домашньому насильству», КУпАП оперує такими поняттями, як «правопорушник», «потерпілий».

Також звертаємо увагу на те, що главою 31-А КУпАП врегульовано порядок провадження про виконання постанови про застосування суспільно корисних робіт. Зокрема, статтею 325³ КУпАП передбачено, що на власника підприємства, установи, організації або уповноваженого ним органу за місцем виконання порушником суспільно корисних робіт покладається, зокрема, нарахування плати порушнику за виконання суспільно корисних робіт та перерахування її на відповідний рахунок органу державної виконавчої служби для подальшого погашення заборгованості зі сплати аліментів.

При цьому проектом Закону № 3908-1 відповідних змін до зазначеної глави КУпАП не передбачається.

Водночас згідно з приміткою до статті 173² КУпАП (у редакції проекту Закону № 3908-1) у разі накладення на кривдника адміністративного стягнення у вигляді суспільно корисних робіт *нарахована плата за виконання таких робіт перераховується постраждалій особі у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.*

З огляду на зазначене положення проекту Закону № 3908-1 не кореспондуються з положеннями КУпАП в частині виконання постанови про накладення адміністративного стягнення у вигляді суспільно корисних робіт.

Окремо вважаємо за необхідне звернути увагу на те, що на практиці виникають певні труднощі під час виконання постанови суду про накладення адміністративного стягнення у виді суспільно корисних робіт, що стосуються процедури оплати суспільно корисних робіт, оподаткування нарахованої плати, бюджетного фонду, з якого необхідно здійснювати нарахування плати порушнику за виконання робіт тощо.

Таким чином, запровадження суспільно корисних робіт як одного з видів санкцій статті 173² КУпАП може спричинити супротив та неприйняття з боку органів місцевого самоврядування як суб'єктів, на яких згідно з положеннями статті 31¹ КУпАП покладаються повноваження щодо визначення видів суспільно корисних робіт та перелік об'єктів, на яких порушники повинні виконувати ці роботи.

З повагою

Міністр

Денис МАЛЮСЬКА